

Det skal endvidere fremhæves, at Pressenævnet kan pålægge redaktøren for det indklagede massemedie snarest muligt at offentliggøre en kendelse i et af nævnet nærmere fastlagt omfang. En sådan offentliggørelse skal ske uden kommenterende tilføjelser og på en så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges. Herudover er i lovforslagets § 51 fastsat, at Pressenævnet afgiver en årlig beretning, som skal offentliggøres.

Spørgsmål:

»Med hvilken begrundelse har ministeren ønsket at supplere den gældende straf af dagbøder med anden straf af bøde, når henses til, at Medieansvarsudvalgets flertals forslag om objektivt udgiveransvar ikke er medtaget i lovforslaget, og at der kun i lovforslagets § 26 er tale om et udgiverhæftelsesansvar?«

Svar:

Indledningsvis bemærkes, at der ikke med lovforslaget er tale om at »supplere den gældende straf af dagbøder med anden straf af bøde« forstået på den måde, at samme person kan idømmes både dagbøder og almindelig bøde for den samme lovovertrædelse, jf. lovforslagets § 26, stk. 2, 2. pkt., hvorefter retten i stedet for dagbøder kan anvende anden straf af bøde.

Lovforslagets § 26, stk. 2, har i øvrigt karakter af en særlig bestemmelse om domstolenes bødeudmåling ved fastsættelse af bøder, der idømmes efter lovforslagets ansvarsfordelingsregler (materielle presseudeliker). Selv om bødeudmålingen ved bøder for overtrædelse af straffeloven som udgangspunkt sker ved fastsættelse af dagbøder, er der allerede efter straffelovens § 51, stk. 2, også i dag mulighed for at udmåle bøder efter tilsvarende principper som nævnt i lovforslagets § 26, stk. 2. Bestemmelsen i straffelovens § 51, stk. 2, har således følgende ordlyd:

»Stk. 2. Når bøde skal fastsættes for en forseelse, hvorved den pågældende har opnået eller tilsigtet at opnå betydelig økonomisk vinding for sig selv eller andre, og anvendelsen af dagbøder vil medføre, at bødebeløbet ansættes lavere, end det skønnes rimeligt under hensyn til størrelsen af den fortjeneste, der enten er eller kunne være opnået ved lovovertrædelsen, kan retten dog i stedet for dagbøder anvende anden straf af bøde.«

Bestemmelsen omfatter efter sin ordlyd også tilfælde, hvor gerningsmanden har opnået eller tilsigtet at opnå betydelig økonomisk gevinst for andre end sig selv. Lovforslagets § 26, stk. 2, bygger til dels på de samme synspunkter, som ligger til grund for bestemmelsen i straffelovens § 51, stk. 2, og har derfor ingen nødvendig sammenhæng med spørgsmålet om et objektivt udgiveransvar, idet der i dag normalt ikke kan pålægges juridiske personer et objektivt bødeansvar for overtrædelse af straffeloven.

Justitsministeriets overvejelser om en særlig bødeudmålingsregel i medieansvarsloven er gengivet i lovforslagets almindelige bemærkninger, se lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.3, side 26 ff:

»Justitsministeriet kan tilslutte sig mindretallets argumentation imod en sådan nyskabelse i dansk presseret (objektivt udgiveransvar), også selv om bestemmelsen reelt får en meget begrænset rækkevidde, idet den bryder med et væsentligt princip og i alle tilfælde indebærer en latent risiko for at få en lang videregående afsmittende virkning for informationsfriheden her i landet.

Justitsministeriet er på den anden side enig med flertallet i, at der er grund til at se med megen alvor på de lovovertrædelser, der lejlighedsvis manifesterer sig i medierne og kan være bestemt af salgsfremmende hensyn mere end af hensynet til ytrings- og informationsfriheden. Disse synspunkter er da også allerede i dag i et vist omfang tilgodeset i den gældende presselov ved reglerne i presselovens § 12, hvorefter udgiveren hæfter for bøder, erstatningsbeløb og sagsomkostninger, der idømmes redaktøren.

Den trykte presse har således i over 50 år, dvs. før driftsherreansvaret strafferetligt havde fundet mere almindelig udbredelse, været underlagt en strafferetlig hæftelsesregel, uden at det har ført til reelle indskrænkninger i den redaktionelle frihed. Efter Justitsministeriets opfattelse bør denne bestanddel af det særlige presseretlige system videreføres, således at der for alle massemedier fastsættes en fælles hæftelsesregel, der omfatter alle bøder og sagsomkostninger, der idømmes efter medieansvarslovens ansvarsfordelingsregler (materielle presseudeliker). En sådan bestemmelse er derfor indsat i lovforslagets § 26, stk. 1, og udvalgsfler-